

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	3Obo/1/2012
Identifikačné číslo spisu:	7010210164
Dátum vydania rozhodnutia:	30.09.2013
Meno a priezvisko:	JUDr. Jana Veselá Zemaníková
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2013:7010210164.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcov: 1/ L. B., rodená U., narodená XX. XX. XXXX bytom R., P., Q., 2/ J. U., narodená XX. XX. XXXX, bytom Q., B., obidve zastúpené advokátom JUDr. Pirč, s. r. o., Štrbská č. 4, Košice, proti žalovanému: Ing. Jozef Marcinčin, Správcovská kancelária, Štúrova č. 44, Košice, správca konkurznej podstaty úpadcu Agrodružstvo Bardejov so sídlom v Herníku, Hertník, IČO: 31 689 442, o vylúčenie nehnuteľností z konkurznej podstaty, na odvolanie žalobkýň proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach č. k. 15 Cbi 2/2010-91 zo dňa 18. 10. 2011, jednomyseľne takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Košiciach č. k. 15 Cbi 2/2010-91 zo dňa 18. 10. 2011 z r u š u j e a v e c v r a c i a Krajskému súdu v Košiciach na ďalšie konanie.

Odôvodnenie

Krajský súd v Košiciach rozsudkom č. k. 15 Cbi 2/2010-91 zo dňa 18. 10. 2011 rozhodol tak, že žalobu zamietol a účastníkom konania náhradu trov konania nepriznal.

V dôvodoch rozhodnutia uviedol, že žalobkyne navrhli, aby súd vylúčil z konkurznej podstaty úpadcu nehnuteľnosť - parcela č. XXX vo výmere 537 m² vedenú na LV č. XXXXX, kat. územie Bardejov z dôvodu, že ako vlastníci predmetnej nehnuteľnosti sú zapísaní T. U. a manželka L. U. rodená T. v podiele každý z nich v 1 a to titulom kúpno-predanej zmluvy z 29. 10. 1947 medzi V. D. rodenou N. ako predávajúcou a T. U. a manželkou L. U. rodenou T. ako kupujúcimi s tým, že po Jozefovi Prorokovi a jeho manželke sú obidve žalobkyne dedičkami.

Predmetnú nehnuteľnosť žalobkyne označili za zaradenú do konkurznej podstaty správcom konkurznej podstaty neoprávnene, nakoľko vlastnícke právo svedčí právnym predchodcom žalobkýň. Prvostupňový súd z vyjadrenia žalovaného zistil, že predmetnú nehnuteľnosť do konkurznej podstaty úpadcu Agrodružstvo Bardejov zaradil z dôvodu, že úpadca je právnym nástupcom pôvodného vlastníka Agrochemický podnik Bardejov a Štátneho majetku národný podnik Bardejov. Podľa tvrdenia žalovaného právni predchodcovia úpadcu, predmetnú nehnuteľnosť od pôvodnej vlastníčky L. U. odkúpili, na

základe riadne uzavretej kúpno-predajnej zmluvy ,ktorá zmluva bola spísaná na Štátnom notárstve, notárom JUDr. Savčinským. Právny predchodca úpadcu za predmetnú nehnuteľnosť riadne zaplatil a na parcele bola postavená stavba č. s. 45, ktorá je zapísaná na LV. č. s. XXXX, kat. územie Bardejov a bola postavená na základe územného rozhodnutia zo dňa 04. 09. 1957 č. 1728/1957 a stavebného povolenia vydaného dňa 11. 02. 1959 č. 1277/59 a ako stavebník je uvedený Štátny majetok národný podnik so sídlom v Bardejove.

Z vyjadrenia žalovaného konajúci súd taktiež zistil, že v kúpno-predajnej zmluve bol na základe omylu štátneho notára nedostatok v označení parcely a to uvedením parcely č. 92 namiesto č. 93, ktorý nedostatok predávajúci jednoznačne akceptovali, nakoľko si boli vedomí že predmetnú nehnuteľnosť predali a dostali za ňu aj kúpnu cenu.

Krajský súd v Košiciach vykonaným dokazovaním zistil, že na majetok úpadcu AGRODRUŽSTVO Bardejov bol dňa 06. 09. 1999 vyhlásený konkurz a za správcu konkurznej podstaty bol ustanovený JUDr. Jaroščák a následne nový správca Ing. Jozef Marcinčin. Konajúci sú sa podrobne zaoberal identifikáciou parciel, kto bol na ich základe ich užívateľom, vlastníkom a zistil, že skutočne došlo v notárskom protokole k chybnému uvedenia čísla parcely 92, namiesto správneho čísla 93 v pozemno-knižnej vložke č. 2839 kat. územie Bardejov, a preto na základe tohto notárskeho protokolu nebol povolený vklad vlastníckeho práva na nového vlastníka, / kupujúceho Štátny majetok národný podnik Bardejov /. Konajúci súd aj z ďalších uvedených dokladov v napadnutom rozhodnutí zistil, že Mária Prorokova dobrovoľne odpredala predmetnú nehnuteľnosť pre Štátny majetok národný podnik Bardejov a požiadala MNV v Bardejove, aby ju uprednostnili pri pridelení stavebného pozemku pre stavbu rodinného domu. Konajúci súd z žaloby žalobkyní a N. U. a T. U. na Okresný súd Bardejov dňa 14. 01. 1992 podanej proti odporcovi Agrochemický podnik Bardejov v návrhu na začatie konania o vydanie nehnuteľností zapísanej v pozemno-knižnej vložke č. 2839, kat. územie Bardejov pare. 93 dom dvor, ktoré konanie je vedené pod č. 4C 61/1992 zistil, že doposiaľ nie je konanie ukončené.

Na základe vykonaného dokazovania s poukazom na citované ustanovenia § 19 ods. 1 Zákona č. 328/1991 Zb. o konkurze a vyrovnaní, § 19 ods. 2 citovaného zákona, konajúci súd za nesporné označil, že správca konkurznej podstaty úpadcu ,zapísal predmetnú nehnuteľnosť parcelu č. XXX zapísanú na LV. č. XXXXX, kat. územie Bardejov, ktorá bola predtým zapísaná ako parcela č. XX v pozemno-knižnej vložke č. XXXX kat. územie Bardejov do súpisu konkurznej podstaty úpadcu AGRODRUŽSTVO Bardejov. Taktiež za nesporné označil zistenie, že právna predchodkyňa žalobkyní L. U. v svojom mene a v mene svojho nebohého manžela ako druhého spoluvlastníka T. U. a svojich troch maloletých detí spísala na Štátnom notárstve v Bardejove notársky protokol- kúpnu zmluvu, na základe ktorej odpredala predmetnú parcelu č. XX aj keď v notárskom protokole nesprávne označenú ako parcelu č. XX v pozemno-knižnej vložke č. 2839, kat. územie Bardejov pre Štátny podnik, národný podnik Bardejov. Za nesporné označil aj zistenie, že po odpredaní tohto pozemku bolo dňa 11.02.1959 vydané rozhodnutie odboru pre výstavbu a vodné hospodárstvo ONV v Bardejove pre Štátny majetok národný podnik Bardejov, ktorým povolil na tejto parcele č. 93 postaviť administratívnu budovu, ktorá postavená bola pod číslom 45, na Radničnom námestí v Bardejove, ktorej stavebníkom bol Štátny majetok národný podnik Bardejov a že táto stavba bola predmetom vylučovacej žaloby z konkurznej podstaty úpadcu AGRODRUŽSTVO Bardejov so sídlom v Hertníku, vedenom na Krajskom súde v Košiciach pod č. k. 13 Cb/8286/2002 a bolo o ňom rozhodnuté tak, že žaloba bola právoplatným rozsudkom dňa 29. 11. 2007 zamietnutá. Konajúci súd za nesporný označil aj fakt, že stavbu na parcele č. XX v súčasnosti vedenú ako parcela č. XXX zapísanú na LV č. XXXXX užíval nepretržite stavebník Štátny majetok národný majetok Bardejov, neskôr právny nástupca Agrochemický podnik, Bardejov a neskôr úpadca ako právny nástupca Agrochemického podniku Bardejov. Konajúci súd sa zaoberal aj otázkou vydržania a za dobromyseľný dôvod držby úpadcu a jeho právnych predchodcov, označil aj kúpnu zmluvu z 11. 01. 1957, na základe ktorej Štátny majetok národný podnik Bardejov začal dobromyseľne predmetnú nehnuteľnosť užívať najneskôr od roku 1959 kedy na tomto pozemku postavil administratívnu budovu a to až do 1992, kedy žalobkyne podali na Okresný súd Bardejov žalobu o vydanie tohto pozemku, čím prerušili nepretržitú držbu a že pozemok bol užívaný 33 rokov, teda podľa vysloveného právneho názoru konajúceho súdu dňa 01. 04. 1984 právny predchodca úpadcu Agrochemický podnik Bardejov, ktorý

zanikol dňa 12. 05. 1994, nadobudol predmetný majetok do vlastníctva, na základe vydržania, pretože ho užíval nepretržite po dobu dlhšiu ako 10 rokov. Konajúci súd dospel k záveru, že žalovaný predmetnú nehnuteľnosť zapísal do konkurznej podstaty oprávnene, a preto žalobu zamietol a o trovách konania rozhodol podľa ustanovenia § 142 ods. 1 O. s. p.

Proti tomuto rozhodnutiu podali v zákonnej lehote žalobkyne odvolanie, podaním doručeným súdu 05. 12. 2011 a navrhli prvostupňový rozsudok zmeniť tak, že súd určí, že pozemok parcela č. 989 zastavaná plocha o výmere 537 m² zapísaná na LV č. XXXXX, v k. ú. Bardejov sa vylučuje zo súpisu konkurznej podstaty úpadcu AGRODRUŽSTVO Bardejov. Namietali, že vlastnícke právo nadobudnúť vydržaním, mohol jedine občan s poukazom na citované ustanovenia v odvolaní, a preto rozhodnutie súdu prvého stupňa spolu s jeho výkladom o vydržaní, žalobkyne označili za otázne a nesprávne posúdenie, keďže socialistické organizácie vlastnícke právo vydržaním, nadobudnúť nemohli. Poukázali na fakt, že niekoľkokrát si uplatnili reštitučný nárok, výzvou na vydanie nehnuteľností, žalobou o vydanie vecí, o ktorej nie je doposiaľ rozhodnuté. Žalobkyne citovali v odvolaní ustanovenia zákona č. 87/1991 Zb. o mimosúdnych rehabilitáciách s poukazom na ktoré uviedli, že ich právni predchodcovia si k spornej nehnuteľnosti uplatnili reštitučný nárok. S poukazom na ustanovenie § 68 ods. 2 poukázali, že veci, ktoré majú byť vydané oprávneným osobám podľa zákonov upravujúcich zmiernenie niektorých majetkových krívd sa zahŕňajú do podstaty len vtedy, ak nároky neboli v zákonom stanovených lehotách uplatnené, alebo zamietnuté. Namietali, že doposiaľ o ich uplatnenom reštitučnom nároku rozhodnuté nebolo, a teda ich nároky zamietnuté neboli.

Žalovaný vo vyjadrení k odvolaniu žalobkýň v podaní doručenom súdu 20. 12. 2011 navrhol prvostupňový rozsudok ako vecne správny potvrdiť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky prejednal vec podľa ustanovenia § 212 ods. 1 O. s. p., bez nariadenia pojednávania podľa ustanovenia § 214 ods. 2 O. s. p. a dospel k záveru, že prvostupňové rozhodnutie je potrebné zrušiť.

Predmetom konania je návrh žalobkýň na vylúčenie z konkurznej podstaty úpadcu AGRODRUŽSTVO Bardejov, nehnuteľnosť parcela č. 989 vo výmere 537m² vedenú na LV č. 1136, kat. územie Bardejov.

Z odvolania žalobkýň je zrejmé, že napadnuté rozhodnutie považujú za nesprávne z dôvodu, že prvostupňový súd dospel k nesprávnemu záveru, keď skonštatoval, že žalovaný nadobudol predmetnú nehnuteľnosť vydržaním a pri rozhodovaní vo veci nebral na zreteľ fakt, že žalobkyne si uplatnili vydanie vecí v reštitučnom nároku a žalobou o vydanie vecí uplatnenom návrhom na začatie konania dňa 14. 01. 1992 na Okresnom súde v Bardejove, o ktorom nároku doposiaľ rozhodnuté nebolo.

Z predloženej žaloby je zrejmé, že ide o žalobu s poukazom na ustanovenie § 19 ods. 2 zákona o konkurze a vyrovnaní. Skutočnosť, že žalovaný spornú nehnuteľnosť do konkurznej podstaty úpadcu zaradil s poukazom na ustanovenie § 19 ods. 1 zákona o konkurze a vyrovnaní, sporná nie je. Z obsahu žaloby o vylúčenie nehnuteľnosti z konkurznej podstaty úpadcu je zrejmé, žalobkyne ich vlastníctvo preukazovali listom vlastníctva, na ktorom ako vlastník nie je uvedený úpadca, ale pozostalí žalobkýň, ktorých dedičkami sa stali žalobkyne. Prvostupňový súd, sa zaoberal zistením, či žalobkyne sú vlastníčky nehnuteľnosti, ktorú nadobudli dedením. Zistil, že vlastníčka L. U. rodená T. v mene svojho nebohého manžela a zákonná zástupkyňa troch maloletých detí, predmetnú nehnuteľnosť predala kúpnopredajnou zmluvou dňa 11. 01. 1957. Fakt, že L. U. nehnuteľnosť na parcele č. XX mala vo vlastníctve vyplýva z kúpnopredajnej zmluvy zo dňa 26. 11. 1947, ktorou nehnuteľnosť nadobudla kúpou od predávajúcej Eleny Rubínovej. Prvostupňový súd sa pri posudzovaní vlastníctva žalobkýň k nehnuteľnosti, ktorú v tomto konaní žiadajú z konkurznej podstaty úpadcu vylúčiť s existenciou tejto kúpnopredajnej zmluvy nezaberal. Uviedol, že práve na základe tejto zmluvy označenej ako notársky protokol založené na č. I. 29 v spise, vydal ONV Bardejov rozhodnutie o povolení stavby pre Štátny majetok národný podnik Bardejov, ktorý subjekt od L. U. nehnuteľnosť kúpil, i keď v notárskom protokole bolo omylom uvedené číslo parcely XX, namiesto parcely č. XX. Z kúpnopredajnej zmluvy uzavretej v roku 1947 je zrejmé, že L. U. sa stala vlastníčkou parcely č. XX, charakter ktorej sa zhoduje

s popisom parcely č. XX uvedenej v notárskom protokole a zároveň s popisom nehnuteľnosti označenej ako parcela č. 93, ktorú žalobkyne z konkurznej podstaty úpadcu žiadajú vylúčiť. Konajúci súd sa s dôvodnosťou podanej žaloby žalobkyní nezaoberal a neskúmal, či žalobkyne vedia ich vlastníctvo k nehnuteľnosti, ktorú žiadajú z konkurznej podstaty úpadcu vylúčiť, preukázať. Výpis listu vlastníctva k spornej nehnuteľnosti / založený na č. listu v spise 60 /nie je preukázaním vlastníctva žalobkyní k spornej nehnuteľnosti, ide o dôkaz ktorý má informatívny charakter k spornej nehnuteľnosti vlastníčky označenej ako Mária Proroková rodená Kenderová. Konajúci súd sa nezaoberal tvrdením v podaní označenom ako „vyjadrenie navrhovateľa zo dňa 10. 11. 2010“ / č. listu 74 v spise /. K názoru, že žalobkyne vlastníctvo k nehnuteľnosti, ktorú žiadajú z konkurznej podstaty úpadcu vylúčiť ,nepreukázali odôvodnil tým, že sa zaoberal zisťovaním, ako formou spornú nehnuteľnosť nadobudol žalovaný.

Účelom žaloby s odkazom na ustanovenie § 19 ods. 2 zákona o konkurze a vyrovnaní nie je skúmať či, úpadca nehnuteľnosť, ktorú zaradil správca do jeho konkurznej podstaty vlastní alebo nevlastní. Základnou otázkou pre posúdenie dôvodnosti žaloby, podanej podľa ustanovenia § 19 ods. 2 ZKV je, či žalobca jeho vlastníctvo k nehnuteľnosti, ktorú žiada z konkurznej podstaty vylúčiť, hodnoverne preukázal. S touto otázkou sa prvostupňový súd v jeho odôvodnení dostatočne nevysporiadal, a ani sa nezaoberal s tvrdením žalobkyní, či kúpna zmluva uzavretá Máriou Prorokovou v roku 1957 bola platným právnym úkonom.

Najvyšší súd Slovenskej republiky na základe takto zisteného skutkového stavu napadnuté rozhodnutie v zmysle § 221 O. s. p. zrušil a vec vrátil na nové konanie. V tomto konaní bude potrebné aj prešetriť, či v danej veci už nebolo právoplatne rozhodnuté rozsudkom založeným v spise na č. l. 43 zo dňa 129. Pri skúmaní otázky vlastníctva žalobkyní k nehnuteľnosti, ktorú žiadajú z konkurznej podstaty vylúčiť, bude taktiež potrebné prešetriť, či o návrhu na začatie konania o vydania veci vedenej na Okresnom súde v Bardejove odo dňa 1992 bolo rozhodnuté a zároveň, či o tvrdenom uplatnenom reštitučnom nároku k spornej nehnuteľnosti v ich prospech žalobkyní bolo rozhodnuté.

V novom konaní bude potrebné rozhodnúť aj o trovách odvolacieho konania.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolenie nie je prípustné.